

ÅRSMELDING 2012

Innledning

Den økonomiske krisen i Europa har også preget nyhetsbildet i 2012. Spania fikk på slutten av året krisehjelp for å redde spanske banker, og ble dermed det fjerde landet i eurosonen som har fått tilført krisemidler. Tidligere har både Hellas, Irland og Portugal fått lignende hjelp.

Når bankkrisen i Europa likevel synes mindre enn for ett år siden, skyldes det at Den europeiske sentralbanken (ESB) har gitt bankene i eurosonen mulighet til å låne svært store beløp til 1 prosent rente. Dette har løst bankenes likviditetsproblem, samtidig som det gir bankene mulighet til økt inntjening. Når sentralbanksjef Mario Draghi i ESB i tillegg har lovet "å gjøre det som trengs" for å hindre at euroen rakner, så har det beroliget markedene.

På toppmøtet i desember 2012 tok EU-lederne tok med seg noe av entusiasmen fra nobelprisutdelingen og ble enige om et felles europeisk banktilsyn. Dette betyr at krisen skal løses gjennom en sterkere økonomisk integrasjon for de 17 EU-landene som har euro som felles valuta.

Men de fleste land i Europa sliter fortsatt med en lav økonomisk vekst. I gjennomsnitt for alle EU-landene var det i 2012 en nedgang i BNP på 0,3 %. I Norge var det i samme tidsrom en økonomisk vekst på 3,2 %. En følge av manglende økonomisk vekst er at arbeidsledigheten i de fleste land i Europa har steget til nye rekordhøyder i løpet av året. Høyest arbeidsledighet er det nå i Spania og Hellas som begge har over 26 % arbeidsløse. Og for de under 25 år er arbeidsledigheten i Hellas rundt 59 %, og ungdomsarbeidsledigheten i Spania er heller ikke så mye lavere. Tiltak som kan få flere unge ut i arbeid har nå meget høy prioritet i de planer som legges både i EU og i det enkelte medlemsland.

Norges forhold til EU ble også satt på dagsorden i 2012. I januar ble den såkalte Europautredningen lagt fram. Her er det foretatt en grundig gjennomgang av konsekvensene på alle samfunnsområder i Norge av EØS-avtalen og de andre avtalene Norge har med EU. Noen av hovedkonklusjonene i utredningen er at Norge i dag er langt tettere tilknyttet EU enn de aller fleste er klar over, og at de fleste områder av norsk samfunnsnivå er direkte eller indirekte berørt.

På bakgrunn av Europautredningen la Regjeringen høsten 2012 fram St.meld. nr. 5 "EØS-avtalen og Norges øvrige avtaler med EU". Her har Regjeringen tydelig sagt at de vil bruke de muligheter Norge har til å påvirke regelverksutviklingen i EU/EØS. Men dette forutsetter bevissthet og kunnskap om hvilket handlingsrom vi har. Regjeringen vil derfor arbeide for å styrke EU/EØS-kompetansen på alle nivå i norsk forvaltning gjennom opplæringstiltak og bedre utnyttelse av eksisterende kompetanse.

Trøndelags Europakontor har også hatt et travelt år i 2012. Over 30 trønderske delegasjoner med til sammen nesten 600 deltakere vært på studietur til Brussel, og dette slår alle tidligere rekorder. Trøndelags Europakontors oppgave er å skreddersy et godt faglig program der vi benytter oss av det mangfoldet av ekspertise som vi finner i våre nettverk her i Brussel. Kontoret har fått svært mange gode tilbakemeldinger etter disse studiebesøkene, og dette har helt sikkert bidratt til å øke kompetansen og bevisstheten om den betydningen EU/EØS har for trønderske interesser.

Drift

Trøndelags Europakontor har siden oppstarten i 2001 arbeidet etter følgende hovedprioriteringer:

- a) *assistere næringslivet i internasjonalisering og eksport,*
- b) *assistere FoU-miljøer, skoler og bedrifter som søker deltakelse i europeiske utdannings- og FoU-programmer,*
- c) *assistere regionale og lokale myndigheter med informasjon, representasjon og deltakelse i europeisk samarbeid.*

Gjennomgående for kontorets virksomhet er at det skal være en kompetansepartner og kontakt for trøndersk nærings- og samfunnsliv i EU/EØS-spørsmål. Dette kan skje ved informasjon til bedrifter og organisasjoner basert på direkte henvendelser. Det kan også være en oppfølging etter at kontorets ansatte har hatt møter i Trøndelag eller etter at trønderske aktører har besøkt kontoret i Brussel.

Fokusområder

Virksomhetsplanen for 2012 har som hensikt å spisse aktiviteten i fokusområder. Virksomhetsplanen ble utarbeidet i samarbeid mellom kontorets ansatte, ressursgruppen og styret. Den har følgende fokusområder:

- 1: **Ungdom**
- 2: **Klima, miljø og energi**
- 3: **Mat og reiseliv**
- 4: **Andre prioriterte områder**

1: Ungdom

NTNU og Trøndelags Europakontor har en samarbeidsavtale der studenter fra masterprogrammet i Europastudier tilbys et tre måneders praksisopphold ved Europakontoret.

I 2012 var det tre masterstudenter som hadde praktikantopphold i Brussel. Dette gir studenten en praktisk erfaring fra EU-hovedstaden, samtidig som oppholdet også gir mange gode innspill til masteroppgaven. For Trøndelags Europakontor er studentene fra NTNU en meget verdifull ressurs.

Trøndelags Europakontor har i 2012 fortsatt ordningen med to traineer som jobber ett år ved kontoret i Brussel. En av traineene fortsetter deretter ett år som koordinator i Trøndelag. Koordinatoren fungerer da som Europakontorets hjemmeapparat. Første halvår hadde koordinatoren kontorsted som rullerte mellom kontorets medlemmer. Andre halvår hadde koordinatoren fast kontorsted hos Sør-Trøndelag fylkeskommune, men oppfølgingen av det enkelte medlem har likevel gått på rundgang.

Trøndelags Europakontor har inngått et samarbeid med Lærlingekompaniet i Nord-Trøndelag om utplassering av lærlinger i Brussel. I 2012 var seks lærlinger utplassert i tre måneder ved ulike bedrifter i Brussel. Dette var lærlinger innenfor fagene kokk, institusjonskokk, konditor, servitør og reiseliv.

I samarbeid med HiNT, HiST og VRI Trøndelag gjennomførte Europakontoret et pilotprosjekt der vi tilbød studenthospitering ved kontoret vårt. Tre studenter fra HiST og en student fra HiNT hadde i februar 2012 et to ukers hospitantopphold i Brussel, og evalueringen av dette prosjektet var så god at vi vil fortsette ordningen med studenthospitering i 2013.

Europakontoret har både gjennom vår nettside og i møter og seminarer informert om EUs programmer for livslang læring (LLP). Dette er programmer som retter seg mot barn og ungdom fra barnehager via

grunnskole og videregående skole til høgskoler og universitet. Voksenopplæring er også en del av disse programmene.

Det er gledelig at dette informasjonsarbeidet ser ut til å gi gode resultater. I en rapport fra Senter for Internasjonalisering av Utdanning (SIU) kommer det fram at skoler i Trøndelag er meget aktive deltakere i LLP-programmene Leonardo, Comenius, Grundtvig og Nordplus. Undersøkelsen måler antall innvilgede søknader i forhold til folketallet for perioden 2008-2010. Nord-Trøndelag kommer ut som beste fylke i Norge med 4,1 innvilgede søknader per 10 000 innbyggere, og Sør-Trøndelag ligger som nummer åtte på lista med en score på 2,4.

På hjemmesiden vår har vi i løpet av 2012 lagt ut 13 artikler som omhandler ungdom.

2: Klima, miljø og energi

Brussel er en meget viktig møteplass. Mange konferanser og seminarer arrangeres her, og det knyttes verdifulle kontakter mellom næringsliv, forskning og det politiske miljø. Et av Europakontorets mål er å finne arenaer på europeisk nivå der gode eksempler fra Trøndelag innen klima, miljø og energi kan presenteres for et større publikum.

Som en del av Open Days 2012 arrangerte Trøndelags Europakontor sammen med 9 andre regionskontor fra Norge, Sverige, Danmark, England, Polen, Portugal og Tyrkia seminaret "Smart partnerships for jobs and growth". Dette seminaret ble en stor suksess. 120 personer fra 19 forskjellige land deltok på seminaret. Kristin Gjærevoll fra Statens vegvesen presenterte på en utmerket måte Miljøpakken i Trondheim. Spesielt interessant for tilhørerne var det at Kristin kunne vise til mange positive resultater som en følge av de tiltak som er iverksatt i regi av Miljøpakken.

Kristin Gjærevoll fra Statens vegvesen presenterte Miljøpakken i Trondheim

Klima, miljø og energi er store områder å følge med på. Kontoret har i løpet av 2012 prøvd å holde en viss oversikt over utviklingstrekkene og lagt ut 20 ulike artikler om dette temaet på hjemmesiden vår. Ved noen av studiebesøkene i Brussel har vi også hentet inn innledere som har orientert om ulike sider av dette store spørsmålet.

3: Mat og reiseliv

Europakontoret skal gjennom nettverk og informasjonssøk finne fram til gode eksempler på regioner i Europa som trønderske aktører innenfor mat og reiseliv kan lære av og dele sine erfaringer med.

Åfjord Utvikling AS har henvendt seg til Trøndelags Europakontor for å finne en region i Europa som har utmerket seg i utviklingen av landbruket i sin region. Vi har i den forbindelse rådført oss med European Public Sector Award (EPSA) i Barcelona. EPSA kjenner de europeiske regionene svært godt, og de har formidlet kontakt til den spanske regionen Catalonia som er interessert i å samarbeide om et landbruksprosjekt med Åfjord Utvikling.

For første gang i historien er EU-landene blitt enige om kutt i neste langtidsbudsjett. Samtidig er mange land i Europa inne i en dyp økonomisk krise. Begge disse forholdene gjør at det nå er et sterkere fokus på hvordan de økonomiske midler som ligger i strukturfondet og de ulike EU-programmene kan utnyttes på best mulig måte. En strategi som er trukket fram i den forbindelse er Smart Specialisation, som kort sagt betyr at en i

arbeidet med regional utvikling spesialiserer seg innenfor de sektorer en allerede er god, eller hvor en ser et stort utviklingspotensial framover. Et tett samarbeid mellom næringsliv, forskningsinstitusjoner og offentlig sektor er også en forutsetning for smart spesialisering.

I 2012 etablerte Trøndelags Europakontor kontakt med Emilia-Romagna sitt regionskontor i Brussel. Emilia-Romagna er en region i Nord-Italia som har gode resultater og lang erfaring med strategier for smart spesialisering. En prioritert sektor for denne regionen er Agrofood. I Emilia-Romagna representerer mat sterke historiske og kulturelle interesser, samtidig som det er av stor betydning for reiselivet. Det arbeidet som gjøres i denne regionen i Italia kan derfor også ha overføringsverdi til Trøndelags satsing på mat og reiseliv. I tillegg kan regionale innovasjonsstrategier som smart spesialisering være et nyttig redskap i forhold til mange av de nye EU-programmene som etter hvert blir lansert.

For å styrke omdømmet til trøndersk mat og drikke regionalt, nasjonalt og internasjonalt har Trøndelags Europakontor sammen med Midt-Sveriges Europakontor i mange år invitert gode samarbeidspartnere til en stor julecocktail her i Brussel. På grunn av manglende finansiering fra svensk side måtte julecocktailen 2012 dessverre avlyses.

På hjemmesiden vår har vi i løpet av 2012 lagt ut 9 artikler som omhandler mat og reiseliv.

4: Andre prioriterte områder

4.1 EUs kulturprogram

I mars 2012 arrangerte Trøndelags Europakontor i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune et seminar i Trondheim om hvilke muligheter trønderske aktører innenfor kultur og kreative næringer har for å få støtte fra EUs kulturfond. Det var meget stor deltakelse på seminaret, og sannsynligvis vil dette etter hvert resultere i at flere trøndere aktører vil delta i prosjekter finansiert av EUs kulturfond.

EUs kulturprogram er også omtalt flere ganger på kontorets hjemmeside, og i forbindelse med de mange studiebesøk vi har hatt i Brussel dette året.

4.2 Helse og aktiv aldring

2012 er EUs år for aktiv aldring. Vi har vi deltatt på flere konferanser om helse og aktiv aldring her i Brussel. Dette for å holde interesserte aktører i Trøndelag oppdatert på hva som skjer i det europeiske året for aktiv aldring.

4.3 Internasjonal kompetansebygging

I samarbeid med HiNT, HiST og EIPA har Trøndelags Europakontor bidratt i gjennomføringen av kurset "Regional utviklingsledelse i et europeisk perspektiv". Kurset hadde to samlinger i Norge, én i Barcelona og én i Brussel/Mastricht. De fleste deltakerne på kurset var ansatte i NTFK, STFK og Trondheim kommune.

Vi mener at det er et stort behov for å øke kompetansen på dette området, og vil derfor fortsette samarbeidet med HiST og HiNT om dette.

Enkeltoppdrag

Trøndelags Europakontor har utført 44 oppdrag i 2012. 15 av disse har vært for næringsliv og 29 for offentlige myndigheter, skoler, FoU og frivillige organisasjoner. Med koordinatør som en fast representasjon i Trøndelag, har kontoret et nært samarbeid med mange andre "gode hjelpere" i regionen.

Europakontoret søker å være komplementær i forhold til andre partnere i Trøndelag med vår kompetanse og vårt nettverk i Brussel.

Kontorets profilering

Moderne kommunikasjon handler i dag mye om bruk av internett og sosiale medier. På Trøndelags Europakontor sin hjemmeside forsøker vi å legge ut saker som vi mener er interessante for aktører i Trøndelag. I løpet av 2012 ble det lagt ut 62 saker på hjemmesiden.

I september 2012 fikk vi ny og forbedret hjemmeside. Det finnes nå god statistikk over hvor mye hjemmesiden og ulike sosiale medier benyttes. Etter at vi lanserte den nye hjemmesiden vår hadde vi i 2012 i gjennomsnitt 2176 oppslag pr måned. Antall unike brukere var i gjennomsnitt 589 pr måned. Kontoret har i 2012 som tidligere år sendt ut månedlige nyhetsbrev, og det er nå 491 personer som abonnerer på nyhetsbrevet.

I tillegg finner du også Trøndelags Europakontor på Facebook og på Twitter. På Facebook hadde vi ved årsskiftet 360 "sidelikes", og vi har 251 som følger oss på Twitter. Via sosiale medier forsøker vi å presentere interessante nyheter, samtidig som vi gir små drypp fra vår hverdag på kontoret.

I trykket media har det vært artikler om kontoret i Adresseavisen og Trønder-Avisa. Daglig leder ble også intervjuet av NRK Trøndelag i forbindelse med den økonomiske krisen i Europa. I tillegg har det vært oppslag om Trøndelags Europakontor på en rekke websider, ofte i forbindelse med arrangementer i Trøndelag eller i Brussel.

I 2012 laget kontoret nye informasjonsbrosjyrer både på norsk og engelsk. Vi har også satt i gang et arbeid med en ny kommunikasjonsplan for kontoret.

Møter, seminarer og studiebesøk

En viktig del av kontorets virksomhet er å arrangere studiebesøk i Brussel, og dette var en aktivitet som nådde nye høyder i fjor. Kontoret arrangerte i 2012 studiebesøk for 584 personer fordelt på 33 grupper. Til tross for at kontoret har et godt nettverk og en velfungerende logistikk rundt dette med studiebesøk, er dette en aktivitet som til tider beslaglegger store ressurser. Som før har vi meget gode tilbakemeldinger på våre arrangementer i Brussel.

I tillegg har kontoret gode møterom som leies ut gratis til våre medlemmer, og disse var gjennom hele fjoråret i flittig bruk. Totalt var kontoret vertskap for 14 slike møter med til sammen 178 deltakere. Den største brukeren av våre møterom er SINTEF, som har oppdaget muligheten til å benytte våre møtelokaler når de har møter i mange av EU-prosjektene som de deltar i.

Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag på studiebesøk i EU-parlamentet.

Trøndelags Europakontor og Mid Sweden European Office markerte i mai 2012 10-års jubileum for kontorenes tilstedeværelse i Brussel. Jubileumsmarkeringen ble lagt i tilknytning til Trøndelag Europakontor sitt årsmøte. Begge kontorene hadde invitert et 20-talls gjester til en enkel feiring i våre lokaler i Brussel

I samarbeid med de seks andre regionskontorene som holder til i samme hus som oss i Brussel, arrangerte vi i mai 2012 et felles seminar. Målet med seminaret var økt samarbeid på tvers av regionene. Alle kontorene hadde invitert nyskapende og kreative aktører fra sine regioner. Fra Trøndelag deltok representanter innenfor fornybar energi og kreative næringer.

I forkant av Open Days 2012 arrangerte Trøndelags Europakontor sammen med Vest-Norges Brusselkontor og Stavangerregionens Europakontor et seminar rettet mot norske deltakere. Tema for dette seminaret var interregionalt samarbeid, EUs regionalpolitikk og EUs energipolitikk. Fra trøndersk side hadde prosjektleder Rine Silverkant fra Kunnskapsparken Nord-Trøndelag, en meget interessant presentasjon av interregprosjektet "Kvinnelige vekstentreprenører".

Kontoret har i samarbeid med Innovasjon Norge, fylkeskommunene og andre partnere arrangert en rekke seminarer og samlinger i Trøndelag med fokus på de muligheter som ligger i EØS-avtalen for lokal nærings- og samfunnsutvikling.

Regnskap

Kontoret har inntekter i form av medlemsavgifter fra medlemmene. For 2012 er mottatt medlemsavgift 2 654 581 kroner. I tillegg kommer andre driftsinntekter for utførte tjenester på 77 117 kroner. Kontorets totale inntekter i 2012 ble da 2 731 698 kroner.

Regnskapet for 2012 viser et resultat på 97 555 kroner og en totalt opptjent egenkapital på 298 081 kroner. Økonomien i foreningen må sies å være god, og vi har klart å opparbeide en liten økonomisk buffer.

Revisjon

BDO AS i Trondheim er Trøndelags Europakontor sin leverandør av revisjonstjenester. Regnskapet for 2012 er ferdig revidert og revisjonsberetningen vitner om et regnskap der alle forhold til lover, forskrifter og vedtekter er fullstendig ivaretatt.

Organisering

Trøndelags Europakontor er organisert som en uavhengig forening med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret i Brønnøysund. Trøndelags Europakontor styres av et styre valgt blant og av medlemmene. Daglig leder rapporterer til styret i styremøter. I tillegg har kontoret en ressursgruppe sammensatt av en person fra hvert medlem i foreningen. Ressursgruppen er koordinators daglige kontaktnett hos medlemsorganisasjonene. Ressursgruppen hadde i 2012 tre møter.

Medlemmer

Medlemmer i Trøndelags Europakontor pr. 31.12.2012:

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Trondheim kommune
Stjørdal kommune
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Høgskolen i Nord-Trøndelag
SpareBank 1 SMN
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk

Bioforsk Midt-Norge
NTNU
SINTEF

Stjørdal kommune kom inn som nytt medlem fra 1.1.2012.

Styret

Før årsmøtet 2012:

Kirsten Haugum (NTFK)	vara: Inge Fornes (NTFK)
Ida Munkeby (STFK)	vara: Gleny Foslie (STFK)
Knut Vestbø (SMN)	vara: Kjell Morten Myrvang (SMN)
Arild Smolan (HiST)	vara: Rikke Moe Veie (HiNT)
Elin Rognes Solbu (Trondheim kommune)	vara: Gerhard Dalen (Trondheim kommune)
Nina Sindre (NTNU)	vara: Reidar Buvik (SINTEF)
Jan A. Foosnæs (NTE)	vara: Erik Revdal (Bioforsk)

Kirsten Haugum var styrets leder.

Etter årsmøtet 2012:

Kirsten Haugum (NTFK)	vara: Inge Fornes (NTFK)
Ida Munkeby (STFK)	vara: Gleny Foslie (STFK)
Knut Vestbø (SMN)	vara: Kjell Morten Myrvang (SMN)
Steinar Nebb (HiNT)	vara: Arild Smolan (HiST)
Elin Rognes Solbu (Trondheim kommune)	vara: Gerhard Dalen (Trondheim kommune)
Nina Sindre (NTNU)	vara: Reidar Buvik (SINTEF)
Jan A. Foosnæs (NTE)	vara: Erik Revdal (Bioforsk)

Kirsten Haugum ble valgt til styrets leder fram til neste årsmøte 2013.

Styremøter

Styret i Trøndelags Europakontor hadde i 2012 fire styremøter og behandlet 30 saker.

Ansatte og arbeidsmiljø

Vidar Segtnan var daglig leder ved kontoret i 2012. En viktig del av daglig leders oppgaver er tilstedeværelse i Trøndelag gjennom regelmessige hjemmeuker.

Karianne Kojen Andersen avsluttet sin stilling som kontorets koordinator i Trøndelag ved utgangen av juni 2012. Mari Røsten var trainee ved kontoret i Brussel første halvår 2012, før hun fra og med august 2012 tok over stillingen som koordinator lokalisert i Trøndelag. Rasmus Eiternes Guldvik var ansatt som trainee i Brussel fra januar til desember 2012. Oda Renate Nødtvedt begynte som trainee ved kontoret i Brussel i slutten av august 2012.

Kontoret har siden høsten 2010 hatt et samarbeid med NTNU Europakunnskap, der mastergradsstudenter har et tre måneders praktikantopphold på Trøndelags Europakontor som en del av mastergradsstudiet. Christina Wår Hanssen, Benedicte Sognefest og Lavrans Falkenberg hadde i tur og orden et praktikantopphold på tre måneder i Brussel.

Sommeren 2012 hadde Heidi Bruvik Sæther, som var student ved Copenhagen Business School, et fire ukers praksisopphold ved kontoret. Fra høsten 2012 arbeidet Christina Wår Hanssen en dag pr uke som assistent for koordinator i Trøndelag

Europakontoret deler fortsatt kontorlokaler med Mid Sweden European Office. Kontorfellesskapet har et sterkt fokus på å skape et inkluderende og godt arbeidsmiljø med muligheter for personlig utvikling. Tilbakemeldinger fra traineer og ansatte beskriver arbeidsmiljøet som svært godt. Våren 2012 hadde en ansatt ved kontoret en langtids sjukemelding.

Steinkjer 26.4.2013

Kirsten Haugum
Styreleder

Gleny Foslie
Styremedlem

Steinar Nebb
Styremedlem

Elin Rognes Solbu
Styremedlem

Knut Vestbø
Styremedlem

Nina Sindre
Styremedlem

Jan A. Foosnæs
Styremedlem

Vidar Segtnan
Daglig leder